

Vrouw jonglerend met fruit

HANS TAAL

De roman *Vrouw jonglerend met fruit* verhaalt over de intense liefde tussen Lis en Tony in de schaduw van een crimineel milieu, waardoor ook strafpleiter Benjamin blijkt te zijn aangetast. Hij zal weliswaar nooit zelf zijn handen vuilmaken, maar voor zijn lijfwacht Victor Lambecki liggen de zaken wel anders. Het voert te ver om advocaat Benjamin Dawidowicz te vergelijken met Bram Moskowicz, maar je ontkomt niet aan de indruk dat hij er stiekem wat van weg heeft.

Proloog

'Mijn naam, cycloop? Die zul je vernemen, maar vergeet vooral het gastgeschenk niet, datje me beloofde. Welnu, Niemand is mijn naam, Niemand noemen allen mij, mijn moeder, mijn vader en al mijn gezellen.'

Homerus: Odyssee IX

Aci Trezza, november 2002

Vanaf mijn huis loopt een geitenpad naar de kust. Het is lang, kronkelig, oneffen, en heeft nogal wat gaten. Na een regenbui verandert het in een smerige modderstroom, waardoor het niet altijd gemakkelijk begaanbaar is. Bovendien is het een eind lopen, maar de wandeling is beslist de moeite waard. Pas voorbij de rtfne van de schaapskooi wordt de wandelaar beloond: boven het landschap uit wordt de eindeloze azuren zee zichtbaar. Maar de

gigantische keien die de Cycloop, volgens Homerus, in zijn woede naar het schip van Odysseus heeft geworpen, zijn pas te zien als het pad afbuigt naar de kustweg. Een tiental enorme rotsblokken die uitsteken boven water, en een oneindig aantal kleinere, waarvan een enkele bij laagtij is te zien, markeren de kust van Aci Trezza, en geven een waarschuwing af aan alles wat vaart om niet verder te naderen. Dikwijls kijk ik vanaf dat hoge punt uit over de zee, en stel mij voor dat Odysseus komt aanvaren in zijn notendop. Een enkele keer word ik gegroet of aangesproken door een verdwaalde wandelaar. Mede dankzij mijn zonnebril is het een groet of gesprek zonder herkenning, ben ik voor de ander een naamloze toerist. Hier heb ik mijn ultieme schuilplaats gevonden en ben ik niemand, behalve voor mijn moeder en mijn vrienden.

Zoals een klein kind dat een door hem getekend poppetje het mooiste van de wereld vindt, heb ik altijd van mijn eigen werk gehouden. Altijd heb ik mijn best gedaan iets 'moois' te schilderen, zonder er ooit het etiket kunst op te plakken. Ik zou namelijk niet weten wat kunst is. Maar anderen, zoals mijn goede vriend Louis de Montserrat, zijn blijkbaar op deze wereld gezet om echte kunst van rommel te onderscheiden. Door een vreemd soort bevoegenheid worden zij gedreven nuances aan te brengen in de schimmige wanorde van kleurrijke doeken. Hun expertise wordt algemeen erkend en hun lovende woorden, opgetekend in een tijdschrift, veranderen de wereld van de kunstenaar. Zijn ster begint te rijzen, hij begint geld te verdienen en zijn foto verschijnt zonder toestemming in kranten en tijdschriften. Voordat de consequenties ervan tot hem zijn doorgedron-

gen, zit hij in een praatprogramma op de televisie en is een bekende Nederlander. Vervolgens bestaan er twee keuzes, of ophouden met kunstenaar te zijn om je als bekendheid uitsluitend te richten naar de media, of vluchten uit die wereld om toch nog een kwast op het doek te krijgen. Hoewel ik mij korte tijd heb gekoesterd in de schijnbare warmte van relatieve roem, ben ik er uiteindelijk voor gevlucht.

Mijn keuze werd echter niet alleen bepaald doordat ik werd achtervolgd door verslaggevers of aangehaakt door mensen die mij blijikbaar herkenden. Een andere reden voor mijn vlucht in de anonimiteit was de wens om de herinnering aan Lis te kunnen uitbannen. Ik meende dat naarmate ik minder aan haar zou worden herinnerd, die pijn verzacht zou worden. Inmiddels heb ik ervaren dat de gedachte aan haar eerder verzachtend werkt dan de poging haar te vergeten. Omdat ik over haar zweeg, waren ook mijn vrienden terughoudend om over Lis te spreken, totdat mijn moeder een einde maakte aan die zwijgzaamheid. Dat verbaasde mij, want zij had mijn relatie met de getrouwde vrouw, die bovendien ruimschoots ouder was dan ik, altijd afgekeurd. Eigenlijk was zij de laatste met wie ik over Lis wilde spreken, maar zij bracht het zelf ter sprake. Zij voelde mijn verdriet haarfijn aan, en ook mijn onmacht om daaraan uiting te geven.

'Ik zal je vader nooit vergeten, Tony. Hij is mijn mooiste herinnering. Misschien wel even mooi als Lis voorjou.'

'Vreemd dat van alle mensen juist jij dat zegt.'

Zij vroeg me het haar niet kwalijk te nemen dat ze mijn relatie met Lis had verfoeid, en voegde er tot haar verontschuldiging aan toe dat ze nou eenmaal zo was opgevoed.

Aangezien ze Lis nooit had gezien, vroeg ze om een foto en even later bladerden we door de map met de honderden schetsen die ik ooit van haar maakte. Bij een van de laatste schetsen van de doodzieke vrouw op haar sterfbed, zag ik de tranen opwellen in haar ogen. Voor ik het goed en wel besefte, spraken we over Lis, waarbij mijn moeder vragen stelde, die ik uitvoerig beantwoordde. Urenlang vertelde ik haar over alles wat we samen hadden meegemaakt, in Amsterdam, in Rome en Arcos de la Frontera, ons kortstondige samenleven in Hilvarenbeek, tot en met haar dood. Alleen de duivelse manipulaties van Benjamin Dawidowicz, haar echtgenoot, de vreemde begrafenis en wat daarna volgde liet ik weg.

Weliswaar zal ik dat zelf nooit los kunnen zien van Lis, maar voor mijn moeder leek me dat niet relevant. Ik merkte dat het me opluchtte om over Lis te spreken, alsof ik een zware deken van me afwierp. Mijn moeder spoorde me aan haar opnieuw te schilderen, om de herinnering levend te houden in plaats van haar te begraven.

'Zo moetje haar schilderen, Tony.'

Zij wees op de schets van Lis op haar sterfbed, en ik beloofde het haar. Zo wilde ik haar schilderen, maar pas hier, in Aci Trezza, ben ik ertoe gekomen.